

OSŁABIONY (16) *part praet pass pf*

Pierwsze o oraz a jasne; -ony Mącz (2), -óny (1) Oczko.

sg m N osłabiony (5). ◇ A osłabiony (1). ◇ f N osłabiona (1). ◇ L osłabion(e)j (1). ◇ n A osłabion(e) (1). ◇ pl N subst osłabion(e) (2). ◇ G osłabionych (2). ◇ A m pers osłabion(e) (1). subst osłabion(e) (2).

Składnia dopełnienia sprawcy: osłabiony od kogo (1).

Sł stp s.v. osłabić, Cn brak, Linde XVII w. s.v. osłabić.

1. Wątlý, wyniszczony; abiectus, demissus Mącz; enervatus, labefactus Calep (11) : Tenże żywot iefli phlegmą zbytnią fye nádmie/ á od wątroby zátkány á oślábiony/ opuchlinę zácznie/ nic mieć nad wodę tę [...] lepszégo niemoże. *Oczko* 15; młodości íwego ciáła burzliwość/ niewczáfy/ y wielkimi pofty/ nie ípánim/ y zimnem/ íkrocił. ták ísz íáko zdrowia był zówždy słabego/ iefzcze więcey oślábiony był. *SkarŻyw* 86; *Calep* 363a, 574a; *SkarKaz* 205a; Ták też piiáne dymy/ płomyk przyrodzony Rozumu człowieczégo bárzo oślábiony Zácmiáią *KlonWor* 69.

osłabiony czym (1): áby fię z náfzych rosterkow wefelili/ á rozdwoione y niezgodą oślábione opanowác/ y kościol [!] Chryštułow gubić mogli. *SkarJedn* 336.

Wyrażenie: »osłabiony umysł« (1): Demissus animus alias abiectus, Oślábiony vmysł *Mącz* 226a.

Szereg: »zemdlony a osłabiony« (1): kthorać [śmierć] nic żadnemi íthrzelbámi vczynić nie może/ boć bárzo zemdlona á oślábiona íeft. *RejZwierc* 178.

a. Słaby, lichy (2) : Ale one przyrodzone [przywileje]/ ktore idą zá wzorem twarzy Bożey ná nas zoftály: lecz bárzo oślábione/ zoftáła nieśmiertelność duŕze/ ále w niełálce ná piekło y wieczną śmierć [...]: zoftál rozum/ ále iuŕz ciemniejszy *SkarŻyw* 262; W ktorych nápráwuíac díscyplinę y porządkí oślábionych obyczáíow y życia zakonnego/ wielką pracą podiáł. *SkarŻyw* 411.

2. Poluzowany; solutus PolAnt, Vulg; effusus Mącz (4) : Effusa substringere, Oślábionych rzeczy przypiąć. *Mącz* 422b; Przeto opuŕzczzone ręce y oślábione koláná íprawćie. *BudNT Hebr* 12/12; Był bárzo zdumiáły/ od oney wielkiey rádości/ y ítáwy członkow íego oślábione zoftály. *SkarŻyw* 173; *WujNT Hebr* 12/12.

3. Uszczuplony, ograniczony (1) :

*Szereg: »osłabiony i nawałtony« (1):*iuŕz o drugiey [chorobie Rzeczypospolitej] zá pomocą Bożą mowmy/ która íeft na głowę/ to íeft o krolewskiey władzey oślábionej y nawałtonej. *SkarKazSej* 689a.

Synonimy: 1., 2. nadwątlony, nawałtony, zemdlony, znędzony, zwątlony.

Cf OSŁABIĆ